

1. VALERIÁN

Nebeská zahrádka hraje všemi barvami. Je vidět, že se o ni anděl Valerián moc hezky stará. Aby ne! Pokaždé, když ho v zahrádce zahlédnete, má oči jen pro kytičky. Dokonce si s nimi i povídá. To jeho povídání se andělským bráškům líbí snad úplně nejvíce. A tak jakmile je Valerián v zahrádce, už se tam tlačí andělské zástupy. Andělé posvátně vdechují vůni bylinek, obdivují barvy a poslouchají, co nového Valerián rostlinkám vypráví. Právě se s nimi radí, co udělat s letošními semínky, kterých se urodilo více než jindy. I andělské brášky zajímá, co s nimi Valerián nakonec vymyslí. Natahují uši, aby jim neuteklo ani slovo. „Už to mám,“ povídá Valerián nejbližší slunečnici. „Pár semínek schovám pro naši zahrádku a ostatní semínka pošlu na zem.“ Každému, kdo tento rozhovor vyslechl, se Valeriánův nápad moc zamlouval. Všichni ale věděli, že je to hodně práce, a že na to Valerián určitě nebude stačit sám. A tak když se Valerián zvedl od záhonku a otočil se na své brášky, nemusel vůbec nic říkat. Andělé již stáli v pozoru a těšili se, že tentokrát budou i oni andělskými zahradníky. A to doslova! Společně připravili pro každého váček plný semínek a domluvili se, na kterou stranu světa se každý z nich vydá. Čekal je opravdu krásný úkol. Rozsévát barevnou a vonavou radost. A ač bylo ještě hodně času do Vánoc, byli si jisti, že rozdávat radost druhým je to nejlepší na nebi i na zemi.

2. VENDELÍN

Dnes ráno vstal Vendelín z postele zkrátka levou nohou. Jedna z bačkor se mu zatoulala daleko pod postel a musel ji dlouho hledat. Ponožky byly otočené naruby a křídla po spaní bylo třeba narovnávat mnohem déle než jindy. To zas bude den, pomyslel si Vendelín a obličej mu celý posmutněl. A jak si tak ještě uhlazoval svá krásně bílá křídla, všiml si další věci, která byla toho rána jiná. Po okně, kterým se jindy tak rád díval do všech stran, se cosi prohánělo sem a tam. Popošel blíž a podíval se pozorněji. Cupitalo tam malé červené stvoření s tečkami na zádech. Vendelín jich napočítal přesně šest. „Ty moje беруško zatoulaná, kde ses tu vzala,“ zašeptal Vendelín a opatrně jí nastavil prst do cesty tak, aby si беруška ani nevšimla, že už šplhá po jeho ruce. Dlouhou chvíli pozoroval, jak prolézá mezi prsty a bavilo ho sledovat to její putování. Pak si všiml, že brouček již začíná rozevírat křídélka. Levou rukou opatrně pootevřel okno a беруšku nechal vyšplhat až na samý vrchol pravého ukazováčku. V tu chvíli roztáhla své krovky do celé šířky, jako by Vendelínovi zamávala a oknem vylétla ven. Vendelín poskočil, také zamával křídly a ani si nevšiml, že samou radostí popoštěl až ke stropu, o který se pořádně ťukl do hlavy. Dopadl na zem a nahlas se rozesmál. Jeho hlasitý smích přilákal do pokoje andělské brášky, kterým s nadšením začal vyprávět o setkání s беруškou a o své bouli na hlavě. Všichni se pak společně smáli Vendelínovu rannímu dobrodružství a byli rádi, že jim ten den tak hezky začal.

3. FERDINAND

Zatímco ještě drobně mrholilo, sluníčko už vykouklo a na obloze vykouzilo pestré barevnou duhu. „Kluci, na obloze je duha!“ zajásal nadšeně Ferdinand, anděl se šibalskýma očima. „To se musí rychle vyzkoušet! Klouzačku tu často nemáme,“ dodal a volal na kamarády: „Pojďte mi ji pomoci otočit, ať to pořádně frčí.“ Parta andělských siláků se postavila na oba duhové konce a než bys řekl „švec“, duha byla vzhůru nohama. Ferdinand si vykasal košili ke kolenům a už si to šinul po horské nebeské dráze. To bylo něco! Vzhůru nohama nebyla jenom duha ale i celé nebe, jak se to andělské nadšení všude rozléhalo. Andělé vesele dováděli a pro zrychlení jízdy občas propíchli jeden z menších obláčků, který pak nebeskou klouzačku hezky pokropil. „To je něco“, libovali si rozdovádění andělé a ani si nestačili všimnout, že duze mezitím zmizely barvy. Jim naopak hrály všemi barvami ještě po obědě bílé košilky. Teprve až nejstarší Gabriel, který je přišel svolávat na večeři, je na to upozornil. „Jejda, takhle na večeři jít nemůžeme. To se musí dát rychle do pořádku,“ probrali se z radovánek andělští kluci. Duhu otočit a vrátit jí barvy, košilky dát na vyprání, a pak rychle čisté košilky na sebe. Chvilí to sice zabralo, ale když se chce, všechno jde. Dokonce i rychle. „Kdyby si takhle rychle dokázali každé ráno ustlat své postýlky a uklidit na nočních stolcích, to by se toho za celý andělský den stihlo, panečku!“ pomyslel si Gabriel. Přesto byl ale rád, že si andělští kluci dnešní den užili jako malé děti.

4. JUSTÝN

Justýn má jedno velké tajemství, ale neví, jak ho bráškům povědět. Jsou to už skoro tři dny, co pomáhal Valeriánovi rozsévat semínka bylinek na pozemských loukách. Na jedné horské pastvině objevil v trávě schoulené zvířátko. Bylo tak droboučké a smutně kňouralo. Dlouhou dobu ho jen tak z dálky pozoroval a čekal, že pro něj přijde zvířecí maminka. Do setmění se nikdo neukázal, a to malé nepřestávalo kňourat. Byl už nejvyšší čas na cestu domů. Justýn dobře věděl, že zvířátko do andělského domu nepatří, přesto neodletěl do nebe sám. Mládátko si schoval za košili a doma ho nenápadně ubytoval do krabice pod svou postelí. Nebylo vůbec jednoduché nového nocležníka udržet v tajnosti. Párkrát musel i Justýn mňoukat, aby před bráškami skryl, kdo mu to bydlí pod postelí. Bráškové vůbec nechápali a tukali si na čelo, když opět zaslechli Justýnovo mňoukání. Vy už zřejmě víte, jaké zvířátko si anděl ze světa přinesl. Jenže jak to povědět bráškám? Justýn se bál, že Drobeček, tak mu začal říkat, bude muset zpátky na zem. Ale udržet ho v tajnosti už prostě dlouho nepůjde. A zatímco promýšlel, jak se o něj postará, zvířátko opustilo krabici a vydalo se na průzkum. Asi mělo hlad, a tak nakouklo do jídelny, odkud se linuly lákavé vůně. Začalo vesele mňoukat. Andělé, kteří už měli těch zvířecích zvuků dost, volali: „Justýne, to už opravdu stačí. To už přestává být legrační.“ Jenže to nebyl anděl Justýn, kdo se právě otíral o nohu nejstaršímu Gabrielovi. „Kde se tady vzalo to kotě?“ oklepal se z překvapení Gabriel. V ten moment byli všichni andělé v jídelně a se zájmem hleděli na zvířecí mládě. Justýn musel s pravdou ven. Tiskl Drobečka v náručí a bál se, jak to všechno dopadne. Každý z bratrů ale věděl, že anděl Gabriel už jistě promýšlí, kde to malé ubytují. A nebyli daleko od pravdy. Gabriel pohladil Drobečka a pak ho s Justýnem uložili v proutěném koši u kamen. „A Justýne, příště už žádné tajnosti!“ dodal ještě nejstarší brácha a vlídně přitom šťouchl Justýna do ramene.

5. ALBERT

„Pověz nám ten příběh o Mikulášovi, prosím, prosím,“ žadonili před usnutím andělé. „Myslíte o svatém Mikulášovi?“ ujišťoval se anděl Albert. Bráškové nadšeně souhlasili, a přitom nožkami pohazovali s peřinou ze strany na stranu. „To bylo tak,“ začal Albert vyprávět. V andělské ložnici to najednou ztichlo a všichni napjatě poslouchali. Mikuláš se narodil už hodně, hodně, dávno v zemi, která se dnes jmenuje Turecko. Žil v rodině, která byla bohatá. Povídá se, že se stal knězem a později i biskupem. Když Mikulášovi rodiče zemřeli, zbylo mu po nich hodně peněz. Mikuláš si pro sebe nenechal nic a všechno své bohatství rozdál chudým. Dokonce ani nechtěl, aby se o tom mluvilo. Peníze rozdával tajně. Třeba, když jeden tatínek, který měl tři krásné dcery na vdávání, neměl peníze na jejich svatbu. Tehdy bylo vše jiné a mohlo se stát, že by musel své dcery prodat. Mikuláš přišel v noci k jejich domu a oknem vhodil chudé rodině tři měšce zlata. Tak jim pomohl z bídy a děvčata zachránil ... „To bylo od něj moc hezké, vid' Alberte?“ ozval se zpod peřiny Bartoloměj. „Chtěl bych být jako on a nemyslet jen na sebe.“ A protože ostatní už spali, tak aby je nevzbudil, přisedl Albert k Bartolomějovi na postel: „To je hezké, že takhle přemýšlíš, Bartoloměji,“ a pohládl andělského klučinu po hlavě. „Bude z Tebe jednou moc prima anděl, vím to.“

6. DOMINIK

Bylo už dávno po půlnoci, když se anděl Jeroným probudil z těžkého snu. Posadil se na posteli a byl moc rád, že to byl jenom sen. Chvilí mžoural do tmy a rozhlížel se po postýlkách svých brášek. Ti spokojeně odfukovali. „Snad mají lepší sny než já,“ pomyslel si. A jak se tak rozhlížel po ložnici, všiml si, že Dominikova postýlka je prázdná. S úsměvem si vzpomněl, jak si právě oni dva při večeři dvakrát přidali bramborovou kaši. „Asi si odběhl a za chvíli se zase vrátí,“ byl si téměř jist. Jenže po těžkém snu nějak nemohl znovu usnout a Dominik se také nevracel. Vstal tedy ze své postele a šel se podívat do kuchyně, jestli Dominika nehoní mlsná. Nakoukl i do koupelny a do předstíň, ale po bráchovi ani vidu ani slechu. Vrátil se zpátky do ložnice. „Probudím nejstaršího Gabriela,“ napadlo ho a zaťukal Gabrielovi na rameno. „Gabrieli, vstávej! Ztratil se nám Dominik!“ šeptal do ucha bráškově. Rozespálý Gabriel se posadil na posteli a chvíli trvalo, než si v hlavě porovnal myšlenky. Potichu, aby nevzbudili ostatní, spolu prošli celý dům. Zkontrolovali okna i venkovní bránu, ale Dominik nikde. „Nedá se nic dělat, musíme vzbudit ostatní,“ rozhodl rázně Gabriel. Rozsvítili světlo v ložnici, probudili brášky a poprosili je o pomoc. Celý dům byl najednou vzhůru nohama. Všichni hledali ... tedy až do té chvíle, než je hlasitý smích přivolal zpátky do ložnice. U Dominikovy postele našli směřujícího se Damiána. „Koukněte pod postel, vy detektivové,“ nabádal brášky „jak tam krásně pochrupuje.“ Sláva, záhada je vyřešena! A bylo to tak. Doposud spící Dominik se právě probral a vykutálel se zpod postele: „Díky za probuzení, bráškové! Jak rád vás vidím,“ řekl rozespale a dodal „to byl ale strašný sen.“ „A zahnal tě až do kouta pod postel, vid'?“ smáli se s úlevou andělé vracující se zpátky do svých postýlek. „Za ty naše divoké sny může ten kopec bramborové kaše k večeři, vid' Dominiku?“ pronesl ještě v žertu Jeroným, zachumlal se do peřiny a také spokojeně usnul.

7. VALENTÝN

Čokoláda, ta chutná každému andělovi a Valentýnovi jakbysmet. Čokoláda dokáže zaplnit břicho, vykouzlit úsměv, udělat radost, ale také ušpinit košili. Zvláště když ji dlouho držíte v teplé dlani. A špinavá košile od čokolády a Valentýn, to je jako chleba s máslem. Prostě patří k sobě. Kvůli špinavé košili je Valentýn často středem pozornosti svých brášek. Slýchává pak: „Valentýn už zase mlsal,“ nebo „Valentýn a čokoláda – to je ale hitparáda,“ nebo také ještě hůře „Valentýn je prasátko.“ Takové řeči se nelíbí nikomu a citlivému Valentýnovi už vůbec ne. Na čistotu košile dává větší pozor než dříve, ale když je poblíž čokoláda, stávají se pak divné věci. „Kdybych tak mohl díky čokoládě dělat raději něco hezkejšího, než být za prasátko,“ povzdechl si Valentýn. A jakoby si v tu chvíli sám odpověděl. Čokoládu má totiž nejen rád, ale umí ji i vyrobit. A také moc dobře ví, jakou čokoládu mají rádi jeho bráškové. „Hurá, to je ale nápad!“ zajásal v duchu Valentýn. „Vyroším pro brášky jako překvapení čokoládové bonbóny a pro každého speciálně s jeho oblíbenou náplní.“ A aby to překvapení bylo opravdové, počkal, až andělé večer usnou. Teprve potom se pustil do sladkého vyrábění. Dvakrát náplň ořechová, třikrát náplň mandlová, třikrát náplň kokosová, dvakrát náplň jahodová ... a tak to šlo až skoro do rána. Ještě za tmy přichystal na snídani a pod přiklopené hrníčky připravil balíčky bonbónů s náplní uvnitř, každému andělovi přesně na míru podle jeho chuti. Jak se Valentýn samou únavou dostal do postýlky, to už neví. Jisté je, že probuzení bylo sladké. Od každého brášky dostal hned po ránu čokoládovou pusku.

8. SERAFÍN

„Všichni za mnou,“ zavelel Serafín a jako první seskočil z obláčku. Zamířil kamsi dolů směrem k velkému tmavému místu. Čím blíže byli, tím jasnější byl i cíl jejich výletu. Místa, která z výšky připomínala tmavé fleky, se najednou proměnila v zelené cosi, co při doteku píchalo do křídel a vonělo zároveň. „To jsou stromy,“ vysvětloval za letu nejmladším andělům Serafín. Naposledy ve vzduchu zamávali křídly a dosedli do heboukého mechu hned vedle mohutného smrku. Byli v lese. „Ach, to je nádhera,“ vykřikovali téměř jedním hlasem a nadšeně pobíhali sem a tam, aby jim snad něco z té krásy neuteklo. Serafín se zájmem pozoroval, jak Vendelín válí sudy v mechu, Ferdinand zkouší vylézt po větvích až do koruny stromu a Bonifác okukuje mraveniště. A jak se tak těšil z radosti svých brášek, přeslechl hned napoprvé nešťastné volání anděla Justýna. Ten už ho ale tahal za rukáv a postrkoval směrem k houštině. „Co se děje, Justýne?“ ptal se vyděšeného brášky. „Tam, tam, honem, honem,“ nic víc se od něj nedozvěděl. Utíkal tedy za ním a byl zvědavý, co brášku tolik překvapilo. Odhrnul pichlavé větvičky malinového keře a uviděl tři malé vyděšené hlavičky s otevřenými zobáčky. „Odkudpak jste vypadla, ptáčka?“ zeptal se Serafín. Oba s Justýnem zvedli hlavu a dívali se do smrkových větví. „Tam, vysoko,“ ukazoval Justýn. „Tam Ferdinand určitě nevyleze.“ „Neboj, od čeho přece máme křídla,“ uklidnil Serafín nejenom Justýna, ale i další právě přibíhající andělské brášky. Pak už jen opatrně, jak to andělé dovedou, uchopil pískající tvorečky do dlaní a polehoučku se vznášel k nejvyšší větvi s hnízdem. Ptáčky vrátil zpět a ještě naposledy se na ně usmál. Byl právě nejvyšší čas je opustit, aby nevylekal blížící se ptačí maminku. Andělé uznale poplácali brášku zachránce po rameni a vydali se zpátky do svého nebeského hnízda. „I na zemi je krásně,“ říkali si, když stoupali vzhůru.

9. MÁRIUS

Bráškové již spokojeně pochrupevali, zatímco Márius ne a ne usnout. Převaloval se ze strany na stranu, počítal ovečky, hlavu si schovával pod polštář, ale nic nezabíralo. „Čím to je, že dnes nemohu usnout?“ přemýšlel kudrnatý Márius. „Ty, nevíš?“ šeptalo mu cosi do ucha. Otočil se rychle ze strany na stranu, aby zjistil, kdo to byl. Ale nikde nikdo, jen černá tma a ticho. Chvilí jen tak koukal do tmy, a pak si najednou vzpomněl na jednoho ze svých brášků. Na Vendelína. Seděli dnes vedle sebe při večeři a tu a tam se z legrace poštuchovali. Jednu chvíli Márius strčil do Vendelína tak moc, až mu vypadla lžice i s rajskou omáčkou z ruky a postříkala jeho bílou košili a křídla dalším dvěma bráščkům. Ti se začali na Vendelína zlobit. Márius se Vendelína vůbec nezastal, a ještě si k tomu navíc přisadil nehezkou rýmovačkou: „Vendelín, troubelín, umazal se červeným!“ To se Vendelínovi vůbec nelíbilo, a dokonce ho Máriova básnička rozplakala. Nechtěl, aby bráškové viděli jeho slzy, a tak se utíkal schovat do postele, aniž by se tentokrát převlékl do noční košile. A protože celý den pomáhal čistit obláčky, byl tak unavený, že naštěstí rychle usnul. Zato Máriovi se usnout nedařilo. Zvláště teď, když si připomněl, co dnes provedl Vendelínovi. Bylo mu to líto. Vyskočil z postýlky a potichu se přiblížil k té Vendelínově. Posvítil si na něj svou lucerničkou. Chtěl mu říci něco hezkého, omluvit se mu, ale Vendelín tvrdě spal. Jen na tvářích mu zůstalo pár zaschlých slziček. Pohládl ho alespoň po ruce a na noční stolek mu položil lesklý kamínek, o kterém věděl, že se Vendelínovi tolik líbí. Pak si lehl zpátky do postele a moc si přál, aby už bylo ráno a Vendelín našel jeho kamínek. S tímto přáním usnul a probudil ho až teplý stisk Vendelínovy ruky. Ten seděl na jeho posteli, kamínkem si otáčel proti sluníčku a chvíli se usmíval na Mária a chvíli na zářící kamínek. „Bráško, všechno dobrý?“ zeptal se Márius. „Všechno, dobrý,“ odpověděl Vendelín a znovu se na Mária usmál.

10. JERONÝM

Tak takovou mlhu už dlouho nezažili na zemi ani na nebi. Celý týden, všech sedm dní, mlha jako v ranci. To už nebavilo ani Jeronýma, anděla, který má dobrodružství v mlze tolik rád. Kdyby totiž nebyl andělem, určitě by se díky své dobrodružné povaze stal detektivem anebo poštovním doručovatelem. „Žuch!“ ozvalo se z trubky vedoucí k Jeronýmovu stolku. Tak to vidíte, my o poštácích a právě dorazila nová zpráva andělskou potrubní poštou. „Tak odkud pak to bude – z nebes nebo ze zdola?“ uvažoval Jeroným. Stačilo se podívat na zpáteční adresu na obálce a hned mu bylo jasné, že píšou pozemšťané. Dopis byl psaný hezky čitelně s obrázkem kytičky u podpisu. Anička z Horní Lhoty prosí, abychom již udělali něco s tou mlhou. Prý už celý týden neviděla babičku, která bydlí v Dolní Lhotě za lesem a stýská se jí. „Holka zlatá,“ pomyslel si Jeroným „na mlhu jsme my andělé příliš malí páni.“ Ale protože to byl anděl, k tomu strážný, detektiv a pošták v jedné osobě, věděl, že Aniče v jejím trápení musí pomoci. Byl ten správný čas připravit lucernu, která svítí do temnot. Když bráškové viděli, že Jeroným chystá lucernu, bylo všem jasné, že je čeká důležitý andělský úkol. Během chvilky byla v pozoru celá andělská jednotka a během další chvilky už svítlo všech třidvacet lucerniček na cestu malé Aniče. S anděly za zády se podařilo vyhnout pichlavým houštinám, nespadnout do potůčku, který protéká skrz les a nezabloudit ve skalním bludišti. Z Horní do Dolní Lhoty to není daleko. Tentokrát to však bylo snad ještě blíže než jindy. Anička se dostala šťastně za svou babičkou a naši andělé potvrdili, že jsou dobrými a pohotovými strážci.

11. DAMIÁN

„Kartáče a mýdlovou vodu s sebou a jde se na to,“ svolával anděl Damián své brášky k důležitému pracovnímu úkolu. Nebeská obloha už není nebesky bílá. A měl pravdu. Většina mráčků byla spíše šedavá a působila smutně. „Co by tomu asi řekly děti, až budou počítat na obloze beránky?“ pomyslel si pracovitý anděl Damián. A naštěstí nebyl sám, kdo to viděl stejně. Parta andělů se zvesela pustila do práce. A šlo jim to hezky od ruky. Jakmile byl obláček bílý jako sníh, šup s ním zpátky na oblohu. Tedy až poté, co je Damián ještě trochu načechral a poupravil, aby se opravdu podobaly beránkům a mohly dělat radost dětem na zemi. Tu a tam napadlo některého z brášek zahrát si s obláčky polštářovou válku, a tak byla při práci i velká legrace. Jenže pak jeden letící mráček, který měl strefit Damiána, porazil hrníček s nedopitým Damiánovým kakaem. Kakao se rozlilo na právě vyčištěný mráček. „Ach, jé! A můžeme čistit znovu,“ povzdechl si Damián a na hnědý flek rychle vylil kbelík plný mydlinové vody. Jenže ouha! I když se s bráškou Dominikem snažili kakaový obláček kartáčem zase vybělit, hnědá barva ne a ne pustit. Co teď s tím? Všech padesát obláčků svítí znovu čistotou a jen jeden vypadá ušmudlaně. Pak Dominik trochu legračně a zároveň trochu slavnostně povídá: „Co kdyby náš dvorní sochař Damián vytvořil z ušmudlaného obláčku veselého pejska, který na nebeské beránky dává pozor? To by se dole dětem přece mohlo líbit!“ A skvělý nápad byl na světě. Damián se s radostí dal do sochání a během chvilky přibyl na obloze veselý pastevecký pejsek Brok. A tak měli velkou radost nejen děti na zemi ale i andělé v nebi.

12. TIMOTEJ

Celé čtyři dny jenom prší. První den byla pro všechny náramná legrace poletovat mezi kapkami a poskakovat v kalužích. Druhý den už jen někteří otužilci promokli dobrovolně skrz na skrz, a pak až do večera sušili křídla u kamen. Třetí den se všichni svorně mačkali u kamen a nikomu se do té nepohody venku vůbec nechtělo. Když i další den déšť nebral konce, padla na všechny smutná nálada. Tedy skoro na všechny. Úplně jsme zapomněli na Timoteje, nejveselejšího anděla ze všech. „Ten by se snad radoval, i kdyby z nebe padaly trakaře,“ myslí si o něm jeho bráškové. A mají vlastně pravdu. Timotej si dokáže na každé situaci najít něco veselého. No a je to tady! Do jídelny právě vbíhá rozevlátý klaun, a kdyby neměl křídla, málo kdo by v masce poznal Timoteje. Vypadá legračně a legračně se i chová. Dobře ví, jak mají bráškové rádi, když předvádí některého z nich. A tak na úvod vystřihne jako nic rozvážného Gabriela, přidá ztřeštěného Ferdinanda, hloubavého Cypriána, zahradníka Valeriána a všechny svými divadelními kousky rozesměje tak, že úplně zapomnou, jak je venku ošklivě. A tak to má být. Snad si naši andělští bráškové při Timotejově divadélku také uvědomili, jak skvělé je, že každý z nich je úplně jiný. Že každý umí něco lépe než ti druzí. A že společně mohou dokázat skoro všechno.

13. ÁMOS

Dnes mají andělé pěvecké nacvičování. Však už je na čase. Vánoce za dveřmi a ze země každým dnem přicházejí žádosti o vánoční zpěvy andělské. Je tedy třeba začít! „Tak pánové, rozdělte se mi hezky do hlasů,“ žádal Albert své neposedné brášky. „Soprány a alty doprava, tenory a basy doleva.“ Albert kývnul na varhaníka Ezechiela a ten zahrál první tóny slavného *Adeste fideles*. A vida! Andělští zpěváci, jak mávnutím proutku, přidali slova a každý poctivě hledal správnou výšku tónů, aby jejich společný zpěv ladir. „Nádhera, nádhera,“ pochvaloval si Albert, „na poprvé vsutku skvostné. Tak ještě jednou a nahlas.“ Varhaník znovu udal tón a zpěváci tentokrát mnohem hlasitěji přidali své hlasy. „Ale co to? Odkud vychází ten falešný tón?“ Albert ostrým mávnutím hůlky ukončil zpěv a rozhrnul řadu sopranových zpěváků. „Ámosi, to jsi byl ty! Zkus to znovu a sám.“ Ámos zazpíval znovu první řádek vánoční koledy, ale opět falešně. „Tak tohle prostě nepůjde. Ámos zpívat nemůže.“ Chudák Ámos se zahanbeně odporoučel do ložnice. Vzal tužku a skicák, a když nemohl podle not zpívat, tak si je alespoň přepisoval. Druhý den už na zkoušku nešel, opět zůstal v ložnici a v jeho skicáku přibýly další notové zápisy. Bráškové se ale tentokrát vrátili ze zkoušky nečekaně brzy. Albert prý zapomněl všechny noty na terase, a protože v noci přšlo, noty k vánočním koledám se úplně rozmočily. „Z vánočního zpívání letos asi nebude nic!“ posmutněli andělé. „Tak to tedy ne! Vánoce bez koled nejsou Vánoce,“ zbystřil do přepisování zabraný Ámos. „Já vám je přepíši, už jsem si to natrénoval.“ A dal se do toho. Šlo mu to opravdu od ruky. Během chvílky měl noty pro sopranové zpěváky a do večera měli z čeho zpívat všichni andělé. „Ámos letos zachránil Vánoce,“ tak vyznamenal Albert Ámose přede všemi zpěváky. „Zpívat sice neumí, ale noty mu jdou skvěle.“ A velký potlesk patřil tentokrát jen jemu.

14. BARTOLOMĚJ

Jupí! Velký andělský výlet je tu! Hurá z postelí! Tentokrát to vstávání jde jako po másle. V ložnici to ševlí a nadšení je vidět všude. Tedy skoro všude. Bartoloměj nadšeně nevypadá. Ještě leží a jeho obličej je bledý jako stěna. „Brácho, vstávej!“ volá na něj z vedlejší postele už skoro oblečený Ámos. „Jde se na výlet! Vždyť ses tolik těšil!“ Jenže Bartoloměj nemá sílu vstát a jenom polohlasem odpovídá: „Je mi špatně.“ Ámos přeskočí svoji postel a už je u té Bartolomějovy. Sáhne mu rukou na čelo. „Vždyť ty úplně hoříš. Počkej, uvařím ti čaj s citrónem a přinesu andělskou medicínu.“ Odběhne do kuchyně a mezitím ostatním andělům poví o té nečekané novině. Co teď? Co s plánovaným výletem? „Kluci,“ navrhuje Ámos „běžte a já s Bartolomějem zůstanu doma.“ Někteří váhavě souhlasí, jiným se to moc nezdá. Nakonec zvítězí jasné rozhodnutí: „Zůstaneme doma všichni!“ Navíc Ámos přichází s dalším skvělým nápadem: „Tak si uděláme výlet doma. Zahrajeme Bartolomějovi divadlo o cestě kolem světa.“ Andělským klukům se rozzářily oči stejně jako ráno, když se těšili na výlet. A už u snídane začali plánovat své divadelní role i kostýmy. Hned jak se nasnídali a Bartoloměj vypil horký čaj, dobrodružství mohlo začít. A také začalo. Téměř až do večere trvalo, než společně procestovali všechny světadíly. A jak se přitom nasnídali. Skoro se zdálo, že to cestování postavilo Bartoloměje znovu na nohy. Když pak andělé večer usínali, byli si jisti, že se dnešní výlet opravdu vydařil.

15. CYPRIÁN

Anděl Cyprián je velký čtenář. Vědí to o něm všichni. A všichni také vědí, kde ho hledat, když se svolávají ke stolu. Většinou totiž pro samé čtení úplně zapomene, že by mohl mít hlad. Jisté je, že bývá buď v knihovně, nebo ve své posteli s knížkou v ruce. Tentokrát tu ale cosi nehraje. Bonifác právě svolává k večeři a jediného chybějícího Cypriána nenašel v knihovně a ani v posteli. Ptá se andělských brášek, ale ani oni také nevědí. Z ložnice přibíhá detektiv Damián a hlásí, že má nejspíše stopu. Našel na Cypriánově posteli rozevřenou knihu na stránce, kde se píše o zvířatech. „Co ale mají společného beran, býk, rak, lev či ryby?“ ptá se Damián nahlas a sám si po chvíli odpoví: „Vždyť to jsou přece nebeská souhvězdí!“ Všem je hned jasné, kde by mohl Cyprián být. A pouhým pohledem z okna je víc než jasné, že jasné je toho večera i nebe plné hvězd. Andělé v tu chvíli zapomenou na večeři stejně jako Cyprián a zvědavě se vyhrnou na nebeskou terasu. Tolik krásy, kam až oko dohlédne. Není divu, že Cyprián opět zapomněl, že by mohl mít hlad. „A kolik toho o hvězdách ví,“ žasnou andělští bráškové nad jeho vědomostmi. Dokáže o hvězdách tak krásně a dlouze vyprávět ... tedy jen do chvíle, než jeho vyprávění přeruší hlasité kručení v bříšku jednoho z nich. Andělé se hlasitě zasmějí té hladové písničce. Popadnou hvězdáře Cypriána a hurá na večeři. „Cypriáne, slib, že nám zítra budeš zase povídat o hvězdách,“ žadoní andělé u večeře. Cyprián se jen tiše usmívá a je rád, že má své hvězdy nad hlavou a brášky vedle sebe.

16. BENJAMÍN

Co to, co to? Andělé zaslechli tichý pláč. Byli právě na pravidelné obhlídce nebes, když je překvapilo smutné nařikání odkudsi. V nebi přece nikdo nepláče! „To bude asi zespoda,“ usoudil Natanael a opatrně se naklonil přes okraj bílého lemování načechraného mraku. Ale ať se rozhlížel, jak se rozhlížel, ze země to nepřicházelo. „Je to sice zvláštní, ale asi nám zabloudil do nebe nějaký pozemšťan,“ přidal se Márius. Ostatní bráškové již mezitím prohledávali sněhobílá nebeská zákoutí a byli zvědaví, jaké překvapení je čeká. „Kluci, rychle sem,“ zavolal Jeroným. „Už ho mám.“ „Ale koho?“ divili se andělé a raději popolétli, aby byli u Jeronýma co nejdříve. Tak tohle vážně nečekali. Tázavě se dívali jeden na druhého, když uviděli to vyděšené stvoření schovávající se za nebeskou oponu a za svá drobná křidélka. Teprve Gabriel sebral odvalu a zeptal se: „Kde ses tu vzal, maličký?“ Vztáhl ruce a opatrně zvedl do náručí malého andílka se zlatými vlasy. A zatímco maličký ještě pořád trochu pofňukával, přesto s důvěrou objal Gabriela kolem krku a kudrnatou hlavičku položil na jeho rameno. Andělé s uspokojením přihlíželi a tiše si špitáli: „Máme dalšího brášku! Už je náš, Benjamínek.“ A slavnostně kráčeli za nejstarším andělem domů a sem tam si z velké radosti popolétli do výšky.

17. NATANAEL

I v nebi se radují z prvních sněhových vloček. A Natanael obzvlášť. Je jako malé dítě. Jednu z vloček právě zachytil do svých dlaní a s úžasem na ni hledí. Ale jenom krátce, aby se nestačila rozpustit. Z lehounka foukne a dál pozoruje, jak se v letu třpytí a padá kamsi dolů. Tu a tam kukátkem sleduje jejich další cestu i to, s kým se na ní během svého putování potkají. Vzápětí zahlédne, jak jeho vločka právě usedla do dlaně malého chlapce. Ten stejně jako anděl před chvílí obdivuje její krásu. Pak ji opatrně podá své mamince a ta ji společně s dalšími vločkami přidá sněhulákovi na břicho. Udělal by to sám, ale nedosáhne tak vysoko. Brání mu v tom i závěje sněhu, sedí totiž na vozíčku. Natanael nemůže odtrhnout oči od kukátka. Po chvíli chlapec otočí hlavu vzhůru k nebi a nechá vločky usadat na rozesmátou tvář. Ruce zvedá do výšky a pohybuje s nimi nahoru a dolů jako to dělávají andělé nebeští. Natanael ví, že nemůže jinak. Zároveň si je jist, že tato chvíle, jak by řekl bráška Gabriel, vyžaduje zvláštní pozornost. Roztáhne křídla a tichounce se začne snášet dolů. Jakmile se přiblíží tak blízko, že chlapec zachytí jeho pohled, usměje se, aby ho nevylekal. A zatímco maminka zdobí se zaujetím sněhulákův kabátek, podá chlapci ruku a s neuvěřitelnou lehkostí ho pozvedne k sobě. Chvíli spolu poletují mezi vločkami sem a tam a chvíli jen tak pozorují bílou krásu z výšky. Jediný sněhulák ví, co se právě děje a tváří se, že je vše v naprostém pořádku. Natanael usadí chlapce zpátky na vozík, pohladí jej po tváři a do rukou mu vloží velkou vločku, která v teplých dlaních netaje. A podobně tichounce jako předtím vzlétne vzhůru tak rychle, že jenom chlapec ví, co skrývají nebesa.

18. GABRIEL

Na čele anděla Gabriela se objevilo několik malých vrásek. Stávalo se to většinou, když o něčem dlouze přemýšlel, nebo když ho něco trápilo. Ostatní andělé chodili kolem něj s velkou opatrností a moc si přáli, aby to bylo to první. Gabriel konečně zvedl hlavu a obrátil se na ostatní anděly: „Bráškové, potřebuji poradit. Blíží se nám Vánoce a já přemýšlím, jak letos potěšíme všechny děti.“ Andělům se nesmírně ulevilo při zjištění, že Gabriel nemá trápení. Vzápětí si ale uvědomili důležitost úkolu, na který nejstarší bráška myslí a rozhodli se, že ho v tom nenechají. A jak se říká, dali hlavy dohromady. „Co by tak mohlo udělat radost všem dětem najednou,“ přemýšleli a občas nahlas vyslovili svůj nápad. „Autíčko! Panenka! Pejsek! Plachetnice! Letadlo! Krokodýl!“ předháněli jeden druhého. Některé nápady byly milé a skromné a některým se všichni společně zasmáli. Ale pořád to nebyl dárek, se kterým by si uměli poradit andělé, a který by potěšil zároveň všechny děti na celém světě. Gabriel přemýšlel nahlas: „Co my andělé umíme ze všeho nejlépe? Přece svítit druhým na cestu a doprovázet je. Co kdybychom využili našich andělských světél a o Štědrém dnu připravili pro děti světelné nebeské představení, které bude vidět široko daleko?“ Andělům se rozsvítila světýlka v očích při té představě a začali hned plánovat. Bude třeba nachystat lucerny, vyčistit a nablýskat hvězdičky, a na konec natáhnout světelný řetěz. Práce je ještě dost. Štědrý den je blízko, a je tedy nejvyšší čas na přípravu radosti pro druhé.

19. BONIFÁC

Velký sobotní úklid je tu a s ním i andělský dům celý naruby. Úklid je samozřejmě potřeba, o tom žádná. Ale když vás uklízí tolik najednou, může se stát, že některé věci příště již prostě nenajdete.

Anděl Bonifác o tom ví své. Při posledním úklidu mu někdo šikovně uklidil jeho krabičku pokladů a on ji od té doby už neviděl. Tomu se musí napříště předejít, a proto Bonifác připravil Velký plán úklidu. Každé části společného domu přidělil jednoho úklidového velitele a každému veliteli sepsal Desatero rad, jak správně uklízet. Celé to vypadalo jako nějaká hra, a to se andělům moc líbilo. Najednou se zdálo, že by z úklidu vlastně mohla být parádní zábava. Andělští velitelé si rozdělili pomocníky a vysvětlili jim pravidla úklidové hry. Bylo vidět, že andělům již svítí očička nedočkavostí, až jejich velitel dá konečně pokyn k zahájení úklidové operace. Došlo na to a andělé se dali do práce. Každý měl svůj úkol a předem věděl, jak ho splnit. A když si nebyl jistý, poradil se s andělským velitelem. Práce hezky ubíhala a společná andělská domácnost začínala vypadat opravdu andělsky. Účastníci úklidové hry se tvářili spokojeně, a když při práci potkali Bonifáce, chválili jeho skvělý plán. To bylo pro Bonifáce největší ocenění. A nezůstalo jen u něj. Při večeři mu nejstarší Gabriel před brášky poděkoval, a navíc mu předal jeho krabičku pokladů. Andělé ji totiž díky svému pečlivému úklidu našli tam, kde by ji nikdo nehledal.

20. RAFAEL

Kdopak má dnes službu v kuchyni? A co bude k obědu? Ptali se andělé u snídaně. Dnes vaří Rafael a pomáhat mu bude Benjamín. A co bude k obědu, to je překvapení. Zatímco andělé vyráží každý za svou povinností, Rafael už listuje v andělské kuchařce a s Benjamínem hledají nápad pro polední menu. „Tak, Benjamíne, navrhuji uvařit pořádně hustou bramboračku,“ rozhodne Rafael a v knize receptů nalistuje správnou stránku. „Dámy a pánové, čarování v kuchyni může začít,“ uklání se šéfkuchař a zkušeně šermuje vařečkou. Oškrábat brambory, očistit zeleninu a pro lepší chuť přidat i trochu klobásy. Benjamín vesele tleská a s nadšením sleduje Rafaelovo vaření. Chce být jako on, a tak když se Rafael zrovna nedívá, přihazuje do hrnce, co ho napadne. Právě v polévce skončilo pár ořechů z nebeské zahrádky a tabulka hořké čokolády, která se hned rozpustila. Ještě, že to Rafael neviděl. Divil se sice tmavé barvě polévky, ale myslel, že za to můžou houby, které tam také přidal. No, uvidí se, co na to řeknou bráškové. Ti už nakukují do kuchyně a volají, že mají velký hlad. Malý Benjamín je všechny vesele vítá a nadšeně tleská ručkama, když Rafael přináší na stůl hrnc s polévkou. Polévka chutnala moc dobře a nikdo ani nepoznal, že za novou zajímavou chuť může právě čokoláda. Jen ty ořechy kroutí hlavou hlavní kuchař Rafael: „Kde ty se tam vzaly?“

21. EZECHIEL

Mít absolutní sluch je velký dar. Vy ale možná netušíte, co tenhle dar vlastně obnáší. Zkuste si představit, že člověk nebo anděl s absolutním sluchem nejenom dobře slyší, ale dokáže svým hlasem nebo s pomocí hudebního nástroje velice lehce najít ten správný čistý tón. A přesně tento dar má náš anděl Ezechiel. Stačí říct a zahraje třeba na varhany nebo na housle to, co před chvílí slyšel zpívat Alberta. Jde mu to tak nějak samo. Jenže o tom „stačí říct“ to právě je. Ezechiel je totiž stydlivý a občas trochu pohodlný. Sám se hned tak do ničeho nehrne. To je ta potíže. Tak třeba nedávno. Potrubní poštou přišla naléhavá prosba, že v Dolní Lhotě onemocněl houslista, který měl druhý den hrát při koncertě v kostele. A sehnat tak rychle šikovného houslistu není vůbec jednoduché. Andělský pošťák Jeroným po přečtení zprávy hned věděl, koho oslovit. Jenže Ezechiel se začal vymlouvat, že hrát neumí, že je anděl a na zemi nemá co pohledávat, a že, a že ... prostě výmluv našel spousty. Jeroným si musel na pomoc pozvat Gabriela. Teprve až když Gabriel na Ezechiela trochu přitlačil a slíbil mu, že ho na koncert i doprovodí, nesmělý anděl nakonec souhlasil. Noty mu přišly poštou v předstihu a stačilo pouhé odpoledne, aby se je hravě naučil. Díky Ezechielovi byl koncert vskutku nádherný. Dokonce musel několikrát přidávat, jak moc lidé tleskali. I Gabriel tleskal a byl na mladšího brášku moc pyšný. „Ezechieli alespoň vidíš, kolik radosti můžeš rozdávat díky svému hudebnímu daru,“ říkal při cestě vzhůru Gabriel nadanému bráchovi. „Tak si to nenechávej pro sebe, to by byla moc velká škoda pro druhé i pro tebe.“

22. HORÁCIUS

Tenhle anděl to má asi ve jméně. Miluje zimu a zvláště, když jsou hory sněhu všude okolo. Od časného rána vykukuje za oknem a pochvaluje si další sněhovou nadílku a mrazivé počasí. „Včera jsme byli sáňkovat a dnes by to chtělo vyzkoušet brusle,“ informuje brášky o dnešním programu. Většina se raduje a jen pár teplomilců zalézá zpátky pod peřinu. „Nejdřív pořádná snídaně, pak teple obléct a jde se na to!“ haleká na celou ložnici Horácus. Po vydatné snídani je andělská jednotka připravena v plném počtu a nadšeně vyráží na nebeský rybník. To vám je ale podívaná. Všech třidvacet andělů včetně nejmladšího Benjamína předvádí na ledu piruety všeho druhu. Někteří sice jen bez bruslí, ale i to se počítá. „Ten Pán Bůh měl ale skvělý nápad, když vymyslel zimu,“ libuje si Horácus a na bruslích vykrouží další osmičku jak malovanou. Jenže v té chvíli se mu do cesty připlete Ferdinand, Horácus udělá neplánované salto ve vzduchu a hlavou přistane v hluboké sněhové závěji. Na pomoc rychle letí každý, kdo má křídla a ze závěje vytahují potlučeného Horácia. „Ty vypadáš jak jednorožec,“ komentuje Ferdinand obrovskou bouli na Horáciově čele. „To jsme tě v té závěji měli nechat, rychleji by ti splaskla,“ ještě rošťácky dodává. Pro dnešek je sněhovým radovánkám konec. Je potřeba se postarat o brášku a některým navíc už rudnou nosy. Ten správný čas dát si horký čaj s medem a jednomu i pytlík ledu na bolavé čelo.

23. FELIX

Felix je anděl, který rád slaví. A jakmile se najde sebemenší příležitost k oslavě, je Felix ten první, který si ví rady. Dostal důležitý úkol: slavnostně přichystat andělskou domácnost. Zítra budou slavit Ježíškovy narozeniny. K narozeninové oslavě patří samozřejmě dort. A na dorty je Felix mistr všech mistrů. Rád by ho udělal tak krásný, aby vypadal přímo nebesky. „Budu potřebovat hodně bílků na sníh, hodně cukru, hodně kokosu, hodně sladkého mléka a opravdu hodně mandlíček,“ plánuje Felix a dává se do pečení. Během chvíle vyndává z pece piškotové korpusy, ze kterých postaví hned několikapatrový základ pro dort. Jde mu to opravdu hezky od ruky. „Teprve teď přijde to pravé cukrářské umění,“ pomyslí si anděl, když začíná chystat polevy a šlehat sladkou pěnu na zdobení. A zatímco si při práci radostně prozpěvuje narozeninovou písničku pro Ježíška, dort opravdu začíná připomínat bělostná nebesa. Ten Felix je ale šikula, to se musí uznat. Dort už je téměř hotový, ale v míse ještě stále zbývá hodně surovin na zdobení. „Trochu jsem to s tím množstvím přehnal,“ pomyslí si Felix. „Co teď?“ Hlavou mu proběhne sladký nápad. Když poprosím brášky o pomoc, mohli bychom ze zbylých surovin udělat vánoční radost i pro druhé. Andělé byli z Felixova nápadu nadšeni a připraveni pomoci. „Mandlíčku schovat do sladké mléčné hmoty, udělat kuličku a nakonec obalit v kokosu,“ rozdává jasné instrukce Felix. Na míse přibývala jedna kokosová kulička za druhou. „A budeme jim říkat felixky. Co vy na to, kluci?“ povídá při koulení nejmenší Benjamín. Andělé se Benjamínovu nápadu nejprve vesele smáli. Když se ale od čtenáře Cypriána dozvěděli, že „felix“ znamená „šťastný“, bylo rozhodnuto. O Štědrém dnu tak čekal na pozemské děti za oknem i sladký pozdrav z nebe – kokosové felixky. Šťastné Vánoce, milé děti!

ADVENTNÍ KALENDÁŘ S CHVALSKÝMI ANDĚLY

©ilustrace: Klára Tökölyová | ©text: Rozka Beránková | grafická úprava: Zuzana Dejmková

Vydal Chvalský zámek, p. o., v roce 2020, první vydání